

НОВИНИ НАТО

Видається Відділом інформації та преси НАТО в Брюсселі

Лорд Робертсон

Державний секретар з питань оборони Великої Британії, лорд Робертсон, із шотландського міста Порт Еллен, є частим гостем в Україні. 4 серпня він отримав нове призначення на посаду Генерального секретаря НАТО, змінивши на цьому посту д-ра Хав'єра Солану з Іспанії, який перебував на цій посаді з грудня 1995 року.

Лорд Робертсон, 1946 року народження, має стати 10-им Генеральним секретарем Організації Північноатлантичного Договору і повинен приступити до виконання своїх нових обов'язків у жовтні.

Д-р Солана, колишній міністр закордонних справ Іспанії, який під час перебування на своєму посту провів переговори та підписав Хартію про Особливе партнерство з Україною, має зайняти недавно створену посаду Верховного представника Європейського Союзу з питань зовнішньої політики та безпеки.

ЗМІНИ В КЕРІВНИЦТВІ НАТО

Шотландець за походженням, лорд Робертсон — член парламенту з 1978 року. Коли Лейбористська партія прийшла до влади в 1997 році, він став Державним секретарем з питань оборони (міністром оборони) британського уряду. Невдовзі після того, як 4-го серпня його було призначено на посаду Генерального секретаря НАТО, він отримав титул пера, тобто став членом Палати лордів — Верхньої палати британського парламенту.

На прес-конференції після свого призначення лорд Робертсон наголосив на тому, що європейські країни-члени НАТО мають зміцнювати свій військовий потенціал.

Він також заявив, що має на меті надати нового імпульсу особливим взаєминим між НАТО та Україною, а також Росією. Під час відповідей на запитання він заявив: «Взаємини з Росією та Україною матимуть надзвичайно важливе значення в майбутньому для НАТО. Створення Постійної спільної Ради та Комісії Україна-НАТО забезпечило механізми, за допомогою яких НАТО може розраховувати на поліпшення взаємин з цими двома величезними і важливими країнами.»

«Я дуже тішуся з приводу того, що матиму можливість сприяти розбудові результатів, досягнутих НАТО в Косово, посиленню військового потенціалу європейських країн в рамках НАТО та залученню Росії, України й інших країн, які розташовані

по сусідству з країнами-членами НАТО, до спільних зусиль для зміцнення безпеки на нашому континенті», сказав він.

На посаді Генерального секретаря лорд Робертсон буде головним виразником ідей Альянсу та основним каналом зв'язку і контактів для 19 країн-членів НАТО. Одним із його найважливіших завдань має бути здійснення наглядової функції над процесом політичних консультацій серед країн-членів та сприяння досягненню згоди між ними на базі консенсусу.

До його обов'язків також входить головування у Північноатлантичній Раді, яка є найвищим органом Альянсу, що приймає рішення, і до складу якої входять вищі представники країн-членів НАТО, які власне й призначили його на цю посаду. Він також головуватиме й на інших засіданнях найвищого рівня, в тому числі й на засіданнях Комісії НАТО-Україна, цебто того органу, який направляє розвиток Особливого партнерства.

Перебуваючи на посаді Державного секретаря з питань оборони Великої Британії, він відіграв велику роль у розробці стратегії НАТО стосовно Косова і регулярно висвітлював дії Альянсу на щоденних прес-конференціях упродовж всього періоду повітряно-бомбардувальної кампанії Альянсу, спрямованої проти військових цілей у Федеративній Республіці Югославії.

Він тричі відвідував у минулому Україну і має гарні стосунки з Міністром оборони України Олександром Кузьмуком та Міністром закордонних справ Борисом Тарасюком. У червні цього року він був одним із перших західних політичних діячів високого рангу, котрі відвідали Україну після завершення Альянсом військово-повітряної кампанії.

Ще раніше, у вересні 1997 року, Лорд Робертсон відвідував Україну, де брав участь у трьохсторонній зустрічі зі своїми українським та польським колегами, що відбулася на борту флагмана Військово-морського флоту України «Гетьман Сагайдачний» під час морської подорожі від Севастополя до Ялти.

ЗМІСТ

Зміни в керівництві НАТО	1
Попереду нова пора, нові завдання	
Спільні зусилля у запобіганні поведінку у Карпатах	2
Комісія Україна-НАТО обговорює питання Косова та співробітництва	2
Генеральний секретар НАТО закликає до примирення й толерантності в Косово	3
Командувач із НАТО обговорює питання виділення Україною контингенту в розпорядження сил КФОР	3
Наукова програма «НАТО й Україна»	4
НАТО призначає нового представника з питань інформації до Києва	6
Двоє офіцерів зв'язку НАТО прибувають до Києва	7
Календар подій	8

Попереду нова пора, нові завдання

У НАТО попереду напружений графік роботи, оскільки зараз Альянс готується до нового робочого сезону після літніх канікул.

Найбільш нагальним завданням, звичайно, продовжує залишатися впровадження тривалого миру в Косово. Тепер, коли там завершено військову кампанію, а біженці повернулися додому, НАТО має тісно співпрацювати з ООН та з іншими організаціями з метою швидкого створення пристойних умов проживання для населення цієї провінції. Після всього того лиха, яке спіткало Косово, забезпечення тут довготривалої стабільності є дуже важким і складним завданням, хоча й цілком реальним. Виконуючи це завдання, яке потребуватиме надзвичайної політичної життєздатності, НАТО розраховуватиме не тільки на своїх країн-членів у складі КФОР, але й на такі країни, котрі не входять до складу Альянсу, як, наприклад, на Україну, яка вже почала розгортати в Косово вертольотний загін, а також на Росію.

Адже ж зуміли країни НАТО та країни-учасники програми «Партнерство заради миру», серед яких і Україна, досягти таких зрушень у Боснії, які ще декілька років тому важко було собі уявити.

Взаєминам між НАТО й Росією, які постраждали внаслідок суперечностей навколо проблеми Косова, має бути надано нового поштовху. Постійна спільна рада, яка спрямовує ці взаємини, відновила свою роботу. Засідання Комісії НАТО-Україна, яка щойно відбулась в Брюсселі, залишатимуться невід'ємною притаманною рисою нашої роботи.

Наші механізми співпраці такі, як наприклад, програма «Партнерство заради миру», цебто програма військового співробітництва з країнами, що не є членами НАТО, в тому числі й з Україною, мають стати ще більш дійовими, щоб ми завжди були напоготові до вирішення нових проблем безпеки в плані врегулювання криз і проведення операцій з підтримки миру. В Одесі наступного місяця, наприклад, вісім країн, як членів

НАТО, так і тих, що не входять до складу Альянсу, візьмуть участь в навчальній програмі «Партнерство заради миру» «Кооперейтив Септорт».

Згідно з рішеннями Вашингтонського саміту НАТО, що відбувся в квітні цього року, двері до НАТО для нових членів залишатимуться в майбутньому відчиненими. Альянс допомагатиме тим країнам, котрі побажають вступити до нього, якомога краще підготуватися до вступу в майбутньому.

Роль НАТО в запобіганні процесу розповсюдження зброї масового знищення має бути посиленою.

Й останнім, хоча й не менш важливим завданням, є те, що ми повинні прискорити нашу працю, націлену на розбудову й зміцнення європейського виміру в рамках НАТО. Якщо Європа нестиме на собі більше відповідальності, то це буде не лише на користь справі розбудови більш збалансованих взаємин в трансатлантичному просторі, але й на користь Європі взагалі в 21-ому столітті.

- Редакційна стаття

СПІЛЬНІ ЗУСИЛЛЯ У ЗАПОБІГАННІ ПОВЕНЯМ У КАРПАТАХ

Під час зустрічі у Києві, що відбулася у червні, офіційні представники НАТО та України обмінялися новими ідеями з приводу планування на випадок надзвичайних ситуацій та шляхи запобігання виникненню природних катастроф і методи реагування на них.

Крім того, обидві сторони розглянули пропозицію України здійснити пілотний проект для запобігання повеням в Карпатському регіоні, де є схильність до повенів. Пропозицією передбачається співробітництво з країнами-членами НАТО, Угорщиною та Польщею, та з країнами-партнерами, Румунією і Словаччиною.

Офіційні особи від НАТО, які брали участь у засіданні спільної групи НАТО-Україна з питань планування на випадок надзвичайних ситуацій, проявили інтерес до українського досвіду повітряних перевезень на великі відстані на випадок надзвичайних ситуацій, зокрема, аеромедичної евакуації. Вони також зацікавилися українським досвідом подолання небезпечних ситуацій радіологічного характеру.

Засідання у Києві відкрив Міністр України з надзвичайних ситуацій Василь Дурдинець, а з боку НАТО — доктор Франческо Палмері, Директор управління НАТО з питань планування на випадок надзвичайних ситуацій.

КОМІСІЯ УКРАЇНА-НАТО ОБГОВОРЮЄ ПИТАННЯ КОСОВА ТА СПІВРОБІТНИЦТВА

Посли 19 країн-членів НАТО та України провели широкомасштабне обговорення питання Косова під час зустрічі Комісії Україна-НАТО, яка відбулась в Брюсселі 9 вересня.

Країни-члени НАТО та Україна привітали досягнуті результати Багатонаціональних миротворчих сил КФОР в Косово та очікують на повноправну участь України в них.

Вони знову підтвердили свої зобов'язання щодо повного виконання принципів та цілей резолюції Ради Безпеки ООН № 1244, яка забезпечує розгортання цивільних та сил безпеки в Косово при сприянні ООН.

«Наголошуючи на важливості миру та стабільності в Косово та навколо нього зара-

ди довготривалої стабільності у цьому регіоні, вони засудили всі акти насильства та закликали всіх людей Косова підтримувати та співпрацювати з силами міжнародної безпеки під час виконання ними свого мандату, говориться в заяві для преси.

Вони також висловили задоволення здійсненою спільною діяльністю в рамках Хартії НАТО-Україна, включаючи діяльність в рамках програми «Партнерство заради миру» та роботу в галузях перепідготовки військовослужбовців, звільнених у запас, в галузі наукових справ та справ навколишнього середовища та у галузі планування при надзвичайних ситуаціях.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР НАТО ЗАКЛИКАЄ ДО ПРИМИРЕННЯ Й ТОЛЕРАНТНОСТІ В КОСОВО

Генеральний секретар НАТО Хав'єр Солана під час свого одноденного візиту до Косова 6 вересня звернувся до всіх політичних та етнічних груп із закликом докласти зусиль для досягнення примирення та проявляти толерантність заради відбудови провінції.

Пан Солана виступив з промовою у Приштині та провів зустрічі з політичними лідерами усіх етнічних груп Косова, а також з відповідальними особами з міжнародних організацій, зі спеціальним представником ООН та з вищим керівництвом Сил з підтримки миру КФОР, що діють під проводом НАТО.

КФОР, до складу яких входить 45000 військовослужбовців із понад 20 країн-членів НАТО та країн, що не є членами НАТО, в тому числі й з України, виконують свої миротворчі функції в Косово вже майже три місяці згідно до резолюції Ради Безпеки ООН.

І хоча в цілому рівень насильства в Косово стрімко знизився, однак рівень злочинності й насильства там значно перевищує норми допустимого, а останнім часом мали місце окремі занепокоїливі інциденти, — заявив пан Солана.

«Під час зустрічей з місцевими політичними лідерами від усіх етнічних груп я закликав до примирення й толерантності. Адже ненависть породжує нову ненависть, а помстою Косово не відбудуєш. Населення Косова не зможе

налагодити своє життя чи гарантувати мир і процвітання для майбутніх поколінь, якщо не поважатиме своїх власних співвітчизників».

«Міжнародне співтовариство втрутилося в Косово задля захисту прав людини, і Косовські лідери будуть нести відповідальність перед майбутніми поколіннями, якщо вони не поважатимуть права людини», — додав він.

Він особливо відзначив російський контингент чисельністю в 3600 військовослужбовців, що входить до складу КФОР, наголосивши на тому, що цей контингент виконує свої обов'язки на високому професійному рівні у важких та небезпечних умовах.

Пан Солана також сказав, що життєво важливим є дотримання Армією визволення Косова своїх зобов'язань щодо

Солана в Косово у вересні
(Фото: Reuters)

здачі нею всієї зброї у відповідності з погодженим графіком.

Як тільки буде остаточно завершено демілітаризацію, можна буде розпочати процес перетворення Армії визволення Косова у цивільну організацію, яка повністю виконуватиме свою роль по розбудові мирного й демократичного Косова.

Командувач із НАТО обговорює питання виділення Україною контингенту в розпорядження сил КФОР

Генерал Сміт з представниками
Збройних сил України

Питання надання Україною контингенту для участі в міжнародній миротворчій місії в Косово у складі Сил КФОР були в центрі уваги переговорів під час трьохденного візиту до України

в серпні заступника Верховного головного командувача Об'єднаними Збройними силами НАТО в Європі, генерала, сера Руперта Сміта. На зустрічі з Міністром оборони України Олександром Кузьмуком, що відбулася 5 серпня поблизу Львова, генерал Сміт відпрацював окремі деталі розгортання українського вертольотного загону в складі Сил КФОР.

Україна виділяє вертольотний загін та роту підтримки, до складу якої входить майже 200 військовослужбовців. Вона також запропонувала надати в розпорядження Сил КФОР польовий госпіталь на 100 ліжок для миротворчих операцій під керівництвом НАТО.

Генерал Сміт під час ознайомлення з новим полігоном програми «Партнерст-

во заради миру» в Яворові, що поблизу Львова, оглянув також війська перед початком військових навчань з підтримки миру під кодовою назвою «Щит миру», які проводилися в дусі ПЗМ за участю військ із 15 країн-членів НАТО та країн, що не входять до Альянсу.

Далі він відвідав Київ, де провів переговори з високими посадовими особами, в тому числі з Міністром закордонних справ Борисом Тарасюком, Секретарем Ради національної безпеки й оборони Володимиром Горбуліним та з Начальником Генерального штабу, генерал-полковником Володимиром Шкідченком.

7 серпня генерал Сміт здійснив поїздку до містечка Болград, що поблизу Одеси, де відвідав польовий госпіталь, який Україна пропонує надати в розпорядження Сил КФОР.

Наукова програма

Пан Сілард під час зустрічі з д-ром Станіславом Довгим, Головою Державного комітету України з питань науки та інтелектуальної власності

***Ів Сілард, помічник
Генерального секретаря НАТО
з наукових та екологічних
питань***

Пан Ів Сілард зайняв свою теперішню посаду в НАТО у січні 1998 року. До того він працював в галузі розробки нових технологій у Франції, в тому числі очолював програму розробок надзвукового літака «Конкорд», будівництво космічного центру «Гаяна» та розробку ракети «Аріан».

Мені дуже приємно мати нагоду викласти свої погляди щодо того, яке місце посідає наука в НАТО і які вона має здобутки, а також висвітлити ту особливу роль, яку відіграють у цій справі українські вчені. З метою надання попередньої інформації дозволяйте мені спочатку описати цілі наукової програми НАТО та механізми, які в ній задіяні, а далі більш детально зупинитися на залученні до цієї програми української сторони.

Головною метою наукової програми Альянсу є поліпшення довіри й зміцнення стабільності у відносинах між різними країнами через наукову співпрацю. Допомогаючи вченим з різних країн працювати разом і ділитися науковими знаннями, ми таким чином створюємо умови для зміцнення довіри у взаєминах, що в свою чергу виходить далеко за межі наукової сфери. Ще одним корисним результатом та-

кого співробітництва є загальний розвиток наукового пошуку. Цивільна наука є таким чином «третім виміром» НАТО, який є незалежним, однак він доповнює військовий та політичний виміри діяльності Організації Північноатлантичного Договору.

На момент започаткування наукової програми, що сталося близько 40 років тому, до участі в ній залучалися майже виключно вчені із країн-членів НАТО. На сьогоднішній день, внаслідок історичних змін, що сталися за останнє десятиріччя, наукову програму Альянсу переорієнтовано та перебудовано таким чином, щоб зробити акцент на розвитку співробітництва між вченими із країн-партнерів та країн-членів НАТО.

Щороку багато тисяч вчених беруть участь в заходах наукової програми Альянсу. Серед різних форм здійснення цієї програми слід назвати навчання на високому рівні, яке

проводять зі «студентами» (докторантами) видатні вчені, а також семінари з актуальних питань, гранти на наукові відрядження з метою підтримання зв'язків між вченими на індивідуальній основі, наукові стипендії для надання змоги молодим вченим проводити дослідження чи проходити курс навчання в інших країнах. Результати наукових конференцій, що проводяться в рамках цієї програми, висвітлюються в спеціальних наукових збірниках, які публікуються в серії наукових видань НАТО. Щороку видається понад 120 таких збірників.

Грошові гранти

Грошові гранти надаються після ретельного аналізу заяв кандидатів та обговорення їх на засіданнях експертних комісій, до складу яких входять вчені та спеціалісти, що працюють на громадських засадах. Підбір кандидатів на гранти здійснюється на основі наукової цінності поданих пропозицій.

Одним із нових елементів наукової програми НАТО є підпрограма «Наука заради миру», започаткована в 1998 році. Завдяки цій програмі здійснюється спонсорська підтримка спільних для НАТО та країн-партнерів науково-дослідницьких проєктів тривалістю від трьох до п'яти років, які спрямовані на посилення промислового потенціалу країн-партнерів або вирішення критичних екологічних проблем. Цю програму було прийнято з великим ентузіазмом в країнах-партнерах, і на сьогоднішній день вже надійшло понад 1500 заяв на участь у ній.

З самого початку склалися надзвичайно позитивна взаємодія між вченими із країн-партнерів та країн-членів Альянсу. З боку країн-партнерів, які дуже цінують цей механізм посилення контактів з НАТО у політично нейтральній сфері, виник великий інтерес до участі в цій програмі.

«НАТО й Україна»

Співробітництво з Україною

У травні 1999 року я відвідав Україну на запрошення д-ра Станіслава Довгого, який очолює Державний комітет України з питань науки та інтелектуальної власності. Я мав нагоду зустрітися з багатьма високими цивільними та військовими посадовими особами, в тому числі із Секретарем Ради національної безпеки і оборони Володимиром Горбуліним.

У Державному комітеті з питань науки та інтелектуальної власності відбулося обговорення та обмін думками щодо шляхів поліпшення співробітництва з Україною та з науковою громадою цієї країни. Було також організовано круглий стіл з представниками міністерств та різних організацій, на якому обговорювалися питання стосовно НАТО і науки, а потім було влаштовано відвідини Київського Політехнічного інституту, де відбулася демонстрація інфраструктури комп'ютерних мереж, встановленої за підтримки наукової програми НАТО. Я впевнений, що в результаті цих обговорень контакти з Україною стануть більш тісними, а рівень участі українських вчених в науковій програмі Альянсу зростатиме.

У рамках наукової про-

грами НАТО було визначено 250 переможців для реалізації спільних розробок за участю українських вчених, в тому числі шість проектів в рамках програми «Наука заради миру», які знаходяться зараз на стадії запровадження. Крім того, молодим українським дослідникам було виділено 200 наукових стипендій НАТО для того, щоб вони мали змогу відвідати різні установи в країнах Альянсу, а близько 500 українських вчених отримали фінансування для участі в семінарах НАТО

досліджень, яким обладнані дослідницькі лабораторії, і вони також матимуть нагоду налагоджувати контакти в наукових установах та на виробництві, тоді, як їхні канадські та німецькі колеги скористаються науковими ідеями українських вчених. Дослідження буде здійснюватися на базі високих технологій і пов'язано з розробкою «багатошарових композитів», які потрібні в таких новітніх технологіях, як аерокосмічна техніка, швидкісні комп'ютери, біоматеріали тощо.

вості доступу до неї отримали й інші установи.

Кому на користь наукова програма НАТО?

Наукова програма НАТО завжди була високоефективним інструментом, який сприяв розвитку міжнародного співробітництва в наукових дослідженнях, спрямованих на мирні цілі. Після недавньої переорієнтації на співробітництво з країнами-партнерами ця програма стала ще більш актуальною.

Програма в новому вигляді приносить користь НАТО, оскільки вона допомагає досягти значно вищого рівня стабільності у відносинах між країнами євроатлантичного регіону, а це відповідає первинним цілям Альянсу.

Ще одним важливим бенефіціаром цієї програми є наукова спільнота, особливо вчені в країнах-партнерах. Завдяки цій програмі вченим надається можливість активізувати контакти зі своїми міжнародними колегами, зміцнюючи таким чином свій власний потенціал через ефект «налагодження зв'язків».

Я переконаний, що від наукової програми НАТО вже є велика користь для української наукової спільноти, а в майбутньому від неї можна буде отримати ще більше користі.

Якщо ви бажаєте отримати більше інформації стосовно наукової програми Альянсу, в тому числі бланки та вичерпні інструкції щодо процедури подання заяв, запрошуємо вас відвідати нашу сторінку в інтернеті за адресою <http://www.nato.int/science>. Ви можете також надіслати нам кореспонденцію за такою адресою:

**NATO Scientific and Environmental Affairs Division,
Boulevard Leopold III B-1100 Brussels, Belgium**

або в роботі інститутів поглиблених досліджень за останні два роки.

Ось лише два приклади надання спонсорської допомоги вченим із України.

Завдяки виділенню гранта для налагодження співробітництва двоє українських вчених з Київського Інституту проблем матеріалознавства отримали можливість співпрацювати з канадськими та німецькими колегами. Українські вчені матимуть користь від ознайомлення з найсучаснішим устаткуванням для проведення наукових

Грант на розвиток інфраструктури комп'ютерних мереж допоміг закласти основи для створення мережі української науково-дослідної академії, що й було продемонстровано під час мого візиту до Києва. Це надало змогу багатьом науковим та навчальним закладам отримати доступ до інтернета та створити базову інфраструктуру комп'ютерних мереж для потреб науки й освіти в Україні. Нещодавно було виділено додатковий грант на розширення мережі, щоб можли-

НАТО призначає нового представника з питань інформації до Києва

Пані Наталія Мельничук приступила до виконання своїх обов'язків на посту нового директора Центру інформації та документації НАТО у Києві. Пані Мельничук є науковцем зі Сполучених Штатів Америки і велику частку свого професійного життя присвятила безпосередньо Україні, а на своїй попередній посаді працювала у Верховній Раді керівником спільного американсько-українського парламентського проекту. Центр інформації НАТО, який вона очолюватиме, ставить собі за мету висвітлювати перед українським суспільством та іншими зацікавленими сторонами прагнення НАТО та завдання, що стоять перед Альянсом.

Наталі Мельничук

Лист Наталі Мельничук

Я вирішила скористатися цією можливістю, яку мені надав інформаційний вісник «Новини НАТО», і відрекомендуватися у той час, коли я перебираю на себе обов'язки директора Центру інформації НАТО у Києві.

Я народилася на середньому заході США від батьків українського та австрійського походження. Вивчала медицину і право, але обрала натомість той шлях в науково-викладацькому та професійному житті, який обертається навколо теорії й процесу політичної реформи в багатьох регіонах світу, включаючи Східну Європу. Я здобула ступінь бакалавра в Мічиганському Університеті за спеціальністю «російські та східноєвропейські дослідження», а пізніше отримала магістерський ступінь з політології в Університеті штату Іллінойс, захистивши дисертацію на тему політичних змін, що сталися в Радянському Союзі.

На початку 90-х років я розпочала роботу над докторською дисертацією у сфері міжнародних відносин і згодом приїхала до України як спеціаліст-доброволець через фонд «Національний Форум». У 1995–96 роках працювала консультантом в одній українській неурядовій організації, яка спеціалізується на опитуваннях та аналізі громадської думки.

Мені сподобалося в Україні, і я знову приїхала до Києва в січні 1997 року на посаду керівника проекту парламентського розвитку, що проводився під егідою американсько-українського фонду та за підтримки Агентства міжнародного розвитку США. Завдяки цьому проекту депутатам Верховної Ради України надається інформація з питань порівняльного законодавства та проводяться дослідження політичних перспектив України.

У розвитку особливих взаємин між Україною та НАТО настали захоплюючі часи!

Моя нова посада надасть мені можливість працювати з широким колом представників українського уряду, парламенту, засобів масової інформації, вузівськими викладачами і науковцями та з неурядовими організаціями. Я сподіваюсь, що я зможу сприяти інтенсивному й поінформованому обговоренню в Україні питань міжнародної безпеки.

Центр інформації та документації НАТО, що розташований в Інституті міжнародних відносин по вулиці Мельникова, ставить собі за мету надавати пояснення, чим займається НАТО і які мотиви тих чи інших дій Альянсу, спонукаючи таким чином до діалогу та порозуміння. Я з великим нетерпінням дивлюся у майбутнє, щоб розпочати роботу з керівництва цим центром.

ДВОЄ ОФІЦЕРІВ ЗВ'ЯЗКУ НАТО ПРИБУВАЮТЬ ДО КИЄВА

У рамках заходів з надання підтримки взаєминам між НАТО та Україною до Києва призначено двох офіцерів зв'язку НАТО.

Це — пані Сюзан Понд із Канади, яку призначено

тимчасовим головою офісу зв'язку НАТО в Україні, та підполковник канадських Військово-повітряних сил, Джордж Бакман, який займатиме посаду військового офіцера зв'язку. Від України

їм допомагатиме майор Вадим Прокопенко.

Базою їх перебування має стати Департамент миротворчих операцій програми «Партнерство заради миру» при Генеральному штабі

Збройних сил України у Києві. Вони забезпечуватимуть підтримкою заходи, що проводитимуться в руслі цивільного та військового співробітництва в рамках відносин між НАТО та Україною.

Основні факти

Країнами-членами Організації Північноатлантичного Договору є: Бельгія, Великобританія, Греція, Данія, Ісландія, Іспанія, Італія, Канада, Люксембург, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, Польща, Португалія, Сполучені Штати Америки, Туреччина, Угорщина, Франція та Чеська Республіка.

НАТО було засновано в 1949 році виключно, як альянс для гарантування колективної безпеки на випадок зовнішньої агресії. Після закінчення Холодної війни НАТО перетворилася в організацію, метою якої є створення мирної, стабільної та демократичної Європи, що відповідає інтересам усіх країн євроатлантичного простору.

Після закінчення Холодної війни країни-члени НАТО скоротили свої збройні сили та запаси зброї і різко ско-

ротили свої ядерні арсенали. Вони розпочали реалізацію широкомасштабної програми військового співробітництва з країнами Європи, що не є членами НАТО, а сам Альянс започаткував особливі взаємини з Україною та Росією. І хоча між північноамериканськими та європейськими країнами-членами Альянсу й зберігається життєво необхідний трансатлантичний зв'язок, Альянс, однак, реформував свою структуру військового командування таким чином, щоб зробити її більш гнучкою і краще пристосованою до проведення операцій з врегулювання криз та миротворчих операцій.

Розпад Югославії та криза на Балканах в 1990-і роки створили серйозну загрозу для безпеки в самому серці Європи. У Боснії НАТО взяла на себе керівництво багатонаціональними миротворчими си-

лами, в тому числі й військовими контингентами з України, Росії та з інших країн, що не є членами НАТО щоб таким чином відновити там нормальне суспільство. Криза в Косово, спричинена операціями сербських сил по проведенню етнічних «чисток» серед косовських албанців, призвела до військово-повітряної кампанії Альянсу проти окремих об'єктів на території колишньої Югославії на початку 1999 року. Після того, як сербські війська було виведено з Косова, НАТО припинила нанесення ударів з повітря і розгорнула Сили з підтримки миру КФОР, цього разу знову із залученням військових контингентів з України, Росії та інших країн-партнерів, щоб надати змогу біженцям повернутися до своїх домів та сприяти встановленню там багатоетнічного суспільства.

Ключові фігури Альянсу

Північноатлантична Рада

Уряди 19 країн-членів НАТО репрезентують політичні органи Альянсу. Рішення приймаються представниками високого рівня із 19 країн на регулярних засіданнях органу, відомого під назвою Північноатлантична Рада. Рішення приймаються на основі консенсусу.

Генеральний секретар

Генеральний секретар координує політичний процес консультацій та прийняття рішень в межах НАТО та здійснює контроль над цим процесом. Він є головним речником Альянсу. Зараз на цьому посту перебуває

Хав'єр Солана (1942 року народження), колишній міністр закордонних справ Іспанії. В кінці цього року він має скласти свої повноваження і передати їх лорду Робертсону зі Сполученого Королівства Великобританії та Північної Ірландії.

Голова військового комітету

Військовий комітет, до складу якого входять начальники штабів оборони всіх країн-членів, несе відповідальність перед політичними органами за стан військових справ Альянсу. Зараз цей комітет очолює адмірал Військово-морського флоту Італії Гуідо Вентуроні (1934 року народження).

Головні командувачі НАТО

Головні командувачі НАТО, зокрема, Верховний головний командувач Об'єднаними Збройними силами НАТО в Європі (ВГК ОЗС НАТО в Європі) та Верховний головний командувач Об'єднаними Збройними силами НАТО в Атлантиці (ВГК ОЗС НАТО в Атлантиці) несуть відповідальність перед військовим комітетом за загальне військове керівництво Альянсом і вирішення всіх питань військового характеру в межах їх районів командування. Зараз на посту ВГК ОЗС НАТО в Європі перебуває генерал Уеслі Кларк (1944 року народження). Він

несе відповідальність за стан бойової готовності доручених йому військ на випадок військового конфлікту. Він наділений військовими повноваженнями загального характеру стосовно сил з підтримки миру в Боснії та у Косово. На посту ВГК ОЗС НАТО в Атлантиці зараз перебуває адмірал Військово-морського флоту США Гарольд Геман (1942 року народження). Одним із головних завдань ВГК ОЗС НАТО в Атлантиці є гарантування безпеки на важливих морських лініях комунікацій в Атлантичному океані з економічних міркувань в мирний час та зі стратегічних міркувань у випадку війни.

Тексти офіційних заяв, декларацій та повідомлень, зроблених під час Саміту, а також офіційні заяви з приводу Косовської кризи є в наявності англійською, французькою та німецькою мовами. До них можна отримати доступ через електронні засоби зв'язку на веб-сторінці НАТО за адресою: <http://www.nato.int>.

Роздруковані тексти можна придбати в Центрі інформації та документації НАТО у Києві за адресою: Україна, 254119, Київ – 119, Вул. Мельникова, 36/1
Тел: 380(44) 246–8616, 380(44) 246–8617, факс: 380(44)246–8622

НАТО ПРОПОНУЄ МОВНІ КУРСИ УКРАЇНСЬКИМ ВІЙСЬКОВИМ

У вересні НАТО виступила з ініціативою, запропонувавши стипендії для українських військових офіцерів, які достроково йдуть у відставку зі Збройних сил, щоб заохотити їх до підвищення рівня володіння іноземними мовами.

Стипендії буде запропоновано спеціально відібраним офіцерам в рамках спільної програми НАТО-Україна, щоб допомогти українським військовослужбовцям, які йдуть у запас, налагодити нове професійне життя у цивільній сфері.

Для тих, кому надаються стипендії, будуть запропоновані курси з вивчення англійської, французької та німецької мов на базі культурних центрів Франції, Німеччини та Великобританії в Україні.

Слухачі, які успішно завершать мовні курси, отримають сертифікати.

За подальшою інформацією звертайтеся, будь ласка, до:

Національного координаційного центру з соціальної та професійної адаптації військовослужбовців, звільнених у запас, Кабінету Міністрів України, відділу перепідготовки, 262161, Київ, вул. Народного ополчення, 5а, тел: (044) 246 2213, (044) 271 9430, факс: (044) 245 2214.)

Календар подій

*Деякі події, що відбудуться в НАТО найближчим часом
(всі заходи проходять в Брюсселі, окрім тих, місце проведення яких окремо зазначено)*

ВЕРЕСЕНЬ

6 вересня: Генеральний секретар відвідує Косово, зустрічається зі спеціальним представником ООН Бернардом Кушнером, командувачами Сил КФОР з підтримки миру в Косово, політичними та громадянськими лідерами Косова.

9 вересня: Чергове засідання Комісії НАТО-Україна на рівні послів.

9 та 10 вересня: Генеральний секретар бере участь у церемонії відкриття Оборонного коледжу НАТО в Римі.

15 вересня: Чергове засідання Постійної спільної ради НАТО-Росія (ПСР).

16 вересня: Генеральний секретар відвідує країну-партнера Швейцарію.

21-22 вересня: Неофіційна зустріч міністрів оборони НАТО в Торонто, Канада.

ЖОВТЕНЬ

13-17 жовтня: Навчання «Кооперативів Сеппорт» програми «Партнерство заради миру» за участю восьми країн, Одеса.

ГРУДЕНЬ

2 та 3 грудня: Міністри оборони НАТО проводять чергову зустріч, після якої відбудуться засідання Ради Євроатлантичного партнерства, Комісії НАТО-Україна та Постійної спільної ради на рівні міністрів оборони.

15 та 16 грудня: Міністри закордонних справ з країн НАТО проводять чергову зустріч, після якої відбудуться засідання Ради євроатлантичного партнерства, Комісії НАТО-Україна та Постійної спільної ради на рівні міністрів закордонних справ.

**Видається Відділом інформації та преси НАТО, Штаб-квартира НАТО, В-1110 Брюссель.
Упорядковано та відредаговано Річардом Балмфортом.**

Факс: 10-32-2-707-4579

Електронна пошта: NATODOC@HQ.NATO.INT, <http://www.nato.int>

**За інформацією стосовно Новин та інших друкованих матеріалів НАТО
звертайтеся до Центру інформації та документації НАТО,**

Україна, 254119, Київ-119, вул. Мельникова, 36/1

Тел.: 380 (44) 246-8616, 380 (44) 246-8617, **Факс:** 380 (44) 246-8622

«Новини НАТО» не є офіційно узгодженим документом НАТО, і тому вони не обов'язково репрезентують офіційні думки чи позиції урядів окремих країн-членів з усіх питань, що обговорюються у цьому виданні.